

Ved den Lønningssforhøielse, som ved det nye foran berørte Lovudkast er bragt i Forslag, kunne, som i Motiverne til bemeldte Lovudkast nærmere er forklaret, det lærde Skolevæsens Udgifter beregnes at ville stige med

13,050 Rb.

Lægges hertil efter foranstaaende Opgjørelse Omkostningerne ved Oprettelsen af Realklasser i 3 lærde Skoler udenfor de egentlige Lærerslønninger, der ere medindbefattede under den alt nævnte Udgiftsforøgelse 1350 —

udkommer en Meer-Udgift af . . . 14,400 Rb. hvortil dog afsaaer, hvad der for to Skoler kan ved Tilgang af Realdisciple indvindes mere i Skolepenge, ca 1200 —

faa at der ialt bliver en Sum af 13,200 Rb., som det lærde Skolevæsen vil have at afholde over sine nærværende Udgifter.

Hertil savner det lærde Skolevæsen selv Ressourcerne; thi som Opgjørelsen af dets Budgetter under de aarlige Finantslovudkast udviser, overstiger Totalbeløbet af dets aarlige uafviselige Udgifter det Beløb, hvortil dets samtlige Indkomster kunne anslaaes, naar dets Fordebogsafgifter i Korn beregnes efter den Gjennemsnitspris (af de sidste 20 Aars Capitelstarter), der er vedtaget at skulle lægges til Grund for Beregningerne til Finantslovudkastene.

Under disse Omstændigheder har Ministeriet paa en dobbelt Maade foreslaaet at tilveiebringe Midlerne til at dække hiint Udgiftsforøgelse, deels nemlig ved en Formindskelse af Skolevæsenets nuværende Udgifter, deels ved et Tilskud andenstedsfra. I første Henseende har Ministeriet samtidigen med nærværende Lovudkast forelagt et andet om Nedlæggelsen af en lærd Skole, til hvis Motiver man, med Hensyn til Nødvendigheden og den alt i længere Tid paatænkte Udførelse af Foranstaltningen, her skal indskrænke sig til at henvisse, idet man blot bemærker, at der ved Skolens Op-

havelse er paaregnet at ville vindes en Besparelse af omtrentlig 4,500 Rb. aarlig, der senere noget vil forhøies, naar Bortpengene og eventualiter Pensionerne til Lærerspersonalet ved den nedlagte Skole efterhaanden ophøre.

Tilskudet andenstedsfra har Ministeriet ved nærværende Lovforslag foreslaaet udredet af Sorø Academie med 9000 Rb. aarlig. Naar det erindres, at det lærde Skolevæsen ved Oprettelsen af Realklasser ved de lærde Skoler kommer til at overtage den Realundervisning, hyormed det Hayes for Die at erstatte den nedlagte videnskabelige Realskole i Aarhus paa en Maade, der bedre svarer til den forhaandenværende Trang til den Art Dannelselse, som ved Hjælp af denne Undervisning søges, og vil egne sig til at gjøre en større Deel af Landets Befolkning end hidtil deelagtig i denne Undervisnings Goder, og naar det derhos bemærkes, at Sorø Academie har baaret hele Udgiften til den nedlagte videnskabelige Realskole og endvidere ved Finantslovene for 1853-54 og 1854-55 allerede er paalagt at udrede Omkostningerne til den foreløbigen ved Aarhus Cathedralsskole indførte særskilte Realundervisning, tør det, efter de stedfundne og nu givne Forhold, forudsættes at ville findes at være i sin Orden og i Overensstemmelse med, hvad der ad de aarlige Finantsbevillingers Veie er givet, at Sorø Academie overtager hiint Tilskud. Dette er vel foreslaaet noget høiere, end hvad Gjennemsnittet af Academiets aarlige Tilskud efter det ovenfor Bemærkede har udgjort, og noget rundeligere, end der udfordres for netop at dække den ovenfor opgjorte Udgiftsforøgelse af 13,200 Rb. Men i første Henseende maa tages i Betragtning, at det lærde Skolevæsen ifølge Lov af 14de April 1852 afholder hele Udgiften til den høiere Realskole i Rønne, der omtrentlig kan anslaaes til at udgjøre 6,200 Rb., uagtet den lærde Undervisning, som i den meddeles, kun kommer en ringe Anpart af dens Disciple tilgode og kun medtager en mindre Dvotabeel af Skolens Totaludgift, og i sidste Henseende, at Udgiftsforøgelsen under de ovenfor berørte Betingelser ikke med fuldstændig Sikkerhed og Nøiagtighed lader sig forudberegne.